

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України
“Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”
Факультет інформатики та обчислювальної техніки Кафедра інформаційних
систем та технологій

Лабораторна робота №3

з дисципліни «Безпека інформаційних систем»

Виконав:
студент групи ІА-
23:
Лядський Д.С.

Перевірив:
Шимкович Л.Л.

Київ 2024

Хід роботи:

Завдання №1. Побудувати таблицю мультиплікативних циклів елементів M_{29} із $GF(29)$.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z	AA	AB	AC
1	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент	Елемент
2	1	1																											
3	2	2	4	8	16	3	6	12	24	19	9	18	7	14	28	27	25	21	13	26	23	17	5	10	20	11	22	15	1
4	3	3	9	27	23	11	4	12	7	21	5	15	16	19	28	26	20	2	6	18	25	17	22	8	24	14	13	10	1
5	4	4	16	6	24	9	7	28	25	13	23	5	20	22	1														
6	5	5	25	9	16	22	23	28	24	4	20	13	7	6	1														
7	6	6	7	13	20	4	24	28	23	22	16	9	25	5	1														
8	7	7	20	24	23	16	25	1																					
9	8	8	6	19	7	27	13	17	20	15	4	3	24	18	28	21	23	10	22	2	16	12	9	14	25	26	5	11	1
10	9	9	23	4	7	5	16	28	20	6	25	22	24	13	1														
11	10	10	13	14	24	8	22	17	25	18	6	2	20	26	28	19	16	15	5	21	7	12	4	11	23	27	9	3	1
12	11	11	5	26	25	14	9	12	16	2	22	10	23	21	28	18	24	3	4	15	20	17	13	27	7	19	6	8	1
13	12	12	28	17	1																								
14	13	13	24	22	25	6	20	28	16	5	7	4	23	9	1														
15	14	14	22	18	20	19	5	12	23	3	13	8	25	2	28	15	7	11	9	10	24	17	6	26	16	21	4	27	1
16	15	15	22	11	20	10	5	17	23	26	13	21	25	27	28	14	7	18	9	19	24	12	6	3	16	8	4	2	1
17	16	16	24	7	25	23	20	1																					
18	17	17	28	12	1																								
19	18	18	5	3	25	15	9	17	16	27	22	19	23	8	28	11	24	26	4	14	20	12	13	2	7	10	6	21	1
20	19	19	13	15	24	21	22	12	25	11	6	27	20	3	28	10	16	14	5	8	7	17	4	18	23	2	9	26	1
21	20	20	23	25	7	24	16	1																					
22	21	21	6	10	7	2	13	12	20	14	4	26	24	11	28	8	23	19	22	27	16	17	9	15	25	3	5	18	1
23	22	22	20	5	23	13	25	28	7	9	24	6	16	4	1														
24	23	23	7	16	20	25	24	1																					
25	24	24	25	20	16	7	23	1																					
26	25	25	16	23	24	20	7	1																					
27	26	26	9	2	23	18	4	17	7	8	5	14	16	10	28	3	20	27	6	11	25	12	22	21	24	15	13	19	1
28	27	27	4	21	16	26	6	17	24	10	9	11	7	15	28	2	25	8	13	3	23	12	5	19	20	18	22	14	1
29	28	28	1																										

Завдання №2. Виконати наступні операції над елементами поля $GF(p)$, де $p=29$; для обчислень брати різні первісні елементи з таблиці мультиплікативних циклів елементів M_{29} із $GF(29)$.

$b, c, d \in GF(29)$, 1. $b=4$, $c=9$; 2. $b=13$, $c=16$; 3. $b=23$, $c=25$.

1. $b+c \equiv d$
2. $b-c \equiv d$
3. $b \cdot c \equiv d \pmod{29}$, ($w^j \in GF(29)$)
4. $b : c \equiv d \pmod{29}$, ($w^j \in GF(29)$)
5. $b^m \equiv d \pmod{29}$, $c^m \equiv d \pmod{29}$. $m=31, 46, 52$.
6. $d \equiv b^{-1} \pmod{29}$; $d \equiv c^{-1} \pmod{29}$; ($w^j \in GF(29)$).
7. Дано p - просте число, вибрати w - первісний елемент поля $GF(p)$, перевірити і довести факт його первісності при $p=139$; 271; 617.

1 – 4 :Виконаємо операції:

Для $b=4$, $c=9$:

$$4 + 9 \equiv 13 \pmod{29}$$

$$4 - 9 \equiv 24 \pmod{29} \Rightarrow 4 - 9 = 4 + 29 - 9 = 24 \pmod{29}$$

$$4 \cdot 9 \equiv 36 \equiv 7 \pmod{29} \Rightarrow 4 \cdot 9 = 2^2 \cdot 2^{10} = 2^{12} \pmod{29} = 7 \pmod{29}$$

$$4 / 9 \equiv 4 * 9^{(-1)} \equiv 4 * 13 \equiv 52 \equiv 23 \pmod{29} \Rightarrow 4 : 9 = 2^2 : 2^{10} = 2^{-8} = 1 * 2^{-8} \\ = 2^{28} * 2^{-8} = 2^{20} \pmod{29} = 23$$

Для $b=13, c=16$:

$$13 + 16 \equiv 0 \pmod{29}$$

$$13 - 16 \equiv 26 \pmod{29}$$

$$13 * 16 \equiv 208 \equiv 8 \pmod{29}$$

$$13 / 16 \equiv 13 * 16^{(-1)} \equiv 13 * 20 \equiv 260 \equiv 27 \pmod{29}$$

Для $b=23, c=25$:

$$23 + 25 \equiv 19 \pmod{29}$$

$$23 - 25 \equiv 27 \pmod{29}$$

$$23 * 25 \equiv 575 \equiv 14 \pmod{29}$$

$$23 / 25 \equiv 23 * 25^{(-1)} \equiv 23 * 7 \equiv 161 \equiv 16 \pmod{29}$$

5. Піднесення до степеня m : Для $b=4, c=9$:

$$4^{31} \equiv 6 \pmod{29} \Rightarrow 4^{31} = (2^2)^{31} = 2^{62} = 2^{2*28+6} = 2^6 = 6 \pmod{29}$$

$$4^{46} \equiv 24 \pmod{29} \Rightarrow 4^{46} = (2^2)^{46} = 2^{92} = 2^{3*28+8} = 2^8 = 24$$

$$4^{52} \equiv 23 \pmod{29}$$

$$9^{31} \equiv \pmod{29} \Rightarrow 9^{31} = (5^3)^{31} = 5^{93} = 5^{3*28+9} = 5^9 = 4 \pmod{29}$$

$$9^{46} \equiv 7 \pmod{29}$$

$$9^{52} \equiv 25 \pmod{29}$$

Для $b=13, c=16$:

$$13^{31} \equiv 22 \pmod{29} \Rightarrow 13^{31} = (14^{10})^{31} = 14^{310} = 14^{11*28+2} = 14^2 = 22 \pmod{29}$$

$$13^{46} \equiv 25 \pmod{29}$$

$$13^{52} \equiv 7 \pmod{29}$$

$$16^{31} \equiv 7 \pmod{29} \Rightarrow 16^{31} = (5^2)^{31} = 5^{62} = 5^{2*28+6} = 5^6 = 7 \pmod{29}$$

$$16^{46} \equiv 25 \pmod{29}$$

$$16^{52} \equiv 7 \pmod{29}$$

Для $b=23$, $c=25$:

$$23^{31} \equiv 16 \pmod{29}$$

$$23^{46} \equiv 20 \pmod{29}$$

$$23^{52} \equiv 16 \pmod{29}$$

$$25^{31} \equiv 23 \pmod{29}$$

$$25^{46} \equiv 24 \pmod{29}$$

$$25^{52} \equiv 23 \pmod{29}$$

6 - $d \equiv b^{-1} \pmod{29}$; $d \equiv c^{-1} \pmod{29}$; ($w^j \in GF(29)$)

Використаємо властивість: $b \cdot b^{-1} = 1 \pmod{p}$ та властивість формальної 1 за т. Ферма: $w^{p-1} = 1 \pmod{p}$.

$$b = 4 = 21^{10} \rightarrow d \equiv b^{-1} \pmod{29} \rightarrow 21^{-10} = 1 * 21^{-10} = 21^{28} * 21^{-10} = 21^{18} = 22 \pmod{29}$$

$$c = 9 = 26^2 \rightarrow d \equiv c^{-1} \pmod{29} \rightarrow 26^{-2} = 1 * 26^{-2} = 26^{28} * 26^{-2} = 26^{26} = 13 \pmod{29}$$

$$b = 13 = 26^{26} \rightarrow d \equiv b^{-1} \pmod{29} \rightarrow 26^{-26} = 1 * 26^{-26} = 26^{28} * 26^{-26} = 8^2 = 9 \pmod{29}$$

$$c = 16 = 26^{12} \rightarrow d \equiv c^{-1} \pmod{29} \rightarrow 26^{-12} = 1 * 26^{-12} = 26^{28} * 26^{-12} = 26^{16} = 20 \pmod{29}$$

$$b = 23 = 2^{20} \rightarrow d \equiv b^{-1} \pmod{29} \rightarrow 2^{-20} = 1 * 2^{-20} = 2^{28} * 2^{-20} = 2^8 = 24 \pmod{29}$$

$$c = 25 = 2^{16} \rightarrow d \equiv c^{-1} \pmod{29} \rightarrow 2^{-16} = 1 * 2^{-16} = 2^{28} * 2^{-16} = 2^{12} = 7 \pmod{29}$$

7 - Дано p - просте число, вибрати w - первісний елемент поля $GF(p)$, перевірити і довести факт його первісності при $p=139$; 271; 617

$$p=139, w=4 \rightarrow$$

$$(p-1) = 139 - 1 = 138$$

Знаходимо критичні степені: $m = 2, 3, 6, 23, 46, 69, 138$

Підносимо w в ці степені.

$$3^2 \pmod{139} = 9;$$

$$3^3 \pmod{139} = 27;$$

$$3^6 \pmod{139} = 34;$$

$$3^{23} \pmod{139} = 43;$$

$$3^{46} \pmod{139} = 42;$$

$$3^{69} \pmod{139} = 138;$$

$$3^{138} \pmod{139} = 1;$$

Очевидно, що $w^m \pmod{p} \neq 1$ на критичному степені, отже ми довели, що

$w = 3$ – первісний елемент.

2. $p=271$, $w=7$

$$(p-1) = 271 - 1 = 270$$

Знаходимо критичні степені: $m = 2, 3, 5, 6, 9, 10, 15, 18, 27, 30, 45, 54, 90, 135, 270$

Підносимо w в ці степені.

$$7^2(\bmod 271) = 49;$$

$$7^3(\bmod 271) = 72;$$

$$7^5(\bmod 271) = 5;$$

$$7^6(\bmod 271) = 35;$$

$$7^9(\bmod 271) = 81;$$

$$7^{10}(\bmod 271) = 25;$$

$$7^{15}(\bmod 271) = 125;$$

$$7^{18}(\bmod 271) = 57;$$

$$7^{27}(\bmod 271) = 10;$$

$$7^{30}(\bmod 271) = 178;$$

$$7^{45}(\bmod 271) = 28;$$

$$7^{54}(\bmod 271) = 100;$$

$$7^{90}(\bmod 271) = 242;$$

$$7^{135}(\bmod 271) = 1;$$

Очевидно, що $w^m (\bmod p) = 1$ на критичному степені отже ми довели, що $w = 7$ – не первісний елемент.

3. $p=617$, $w=6$

$$(p-1) = 617 - 1 = 616$$

Знаходимо критичні степені: $m = 2, 4, 7, 8, 11, 14, 22, 28, 44, 56, 77, 88, 154, 308, 616$

Підносимо w в ці степені.

$$6^2(\bmod 617) = 36;$$

$$6^4(\bmod 617) = 62;$$

$$6^7(\bmod 617) = 435;$$

$$6^8(\bmod 617) = 142;$$

$$6^{11}(\bmod 617) = 439;$$

$$6^{14}(\bmod 617) = 423;$$

$$6^{22}(\bmod 617) = 217;$$

$$6^{28}(\bmod 617) = 616;$$

$$6^{44}(\bmod 617) = 197;$$

$$6^{56}(\bmod 617) = 1;$$

Очевидно, що $w^m (\bmod p) = 1$ на критичному степені отже ми довели, що $w = 6$ – не первісний елемент.

Висновок: Отже, на цій лабораторній роботі ми розглянули Дослідження арифметичної системи $GF(p)$ та Скінченні поля Галуа..